

Відповідно до чинних державних цільових програм, впровадження інформаційно-комунікаційних технологій в наш час є національним пріоритетом освіти України. В університетах держави, зростає тенденція до створення Віртуального навчального середовища (Virtual Learning Environment – VLE) для створення керованого навчального середовища (Managed Learning Environment), де всі аспекти курсу регулюються за допомогою єдиного стандарту інтерфейсу користувача.

У цілому e-Learning в Україні ще не зайняв того місця, яке він повинен займати в сучасній державі. Багато в чому такий недостатній розвиток e-Learning обумовлено наступними причинами:

- відсутністю об'ективної інформації про якість та ефективність дистанційного навчання;
- відсутністю достатньої кількості фахівців у галузі дистанційного навчання, що мають належну кваліфікацію;
- недостатню підготовкою населення до використання сучасних інформаційних технологій при проходженні навчання і т.д.

Розширення і розвиток застосування системи електронного навчання e-Learning в університетах країни є показником прогресивності та успішності їх майбутніх випускників.

УДК 378.147

В.О. Потапов, д-р техн. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)

В.В. Качалов, ст. викл. (*ХДУХТ, Харків*)

ОСНОВНІ ПРИНЦИПОВІ ЗАСАДИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ

Розвиток інформаційних технологій зробив актуальною проблему модернізації системи освіти. Суть такої модернізації найбільше відбилася в концепції дистанційної освіти, яка, завдяки такому глобальному явищу як Інтернет, охоплює широкі шари суспільства та стає найважливішим фактором його розвитку.

Дистанційна освіта – це відкрита система навчання, що передбачає активне спілкування між викладачем і студентом за допомогою сучасних технологій та мультимедіа. Така форма навчання дає свободу вибору місця, часу та темпу навчання.

Це доступна можливість одержати освіту за кордоном з мінімальними фінансовими витратами при великому виборі

спеціальностей, оскільки більшість ВНЗ Європи та США ввели таку зручну для студентів форму освіти набагато раніше, ніж Україна.

Не існує єдиного визначення відкритого та дистанційного навчання. Серед найбільш часто використовуваних термінів, що відносяться до відкритого та дистанційного навчання, можна назвати наступні: кореспондентна освіта, домашнє навчання, самостійне навчання, зовнішнє навчання, безперервне навчання, дистанційне навчання, навчання з опорою на технічні засоби, або опосередковане навчання, відкрите навчання, відкритий доступ, гнучке навчання і розподілене навчання.

Важливі особливості та характеристики дистанційного навчання:

- поділ викладача та учня в часі або просторі, або ж і в часі, і в просторі одночасно;
- визнання навчальним закладом: процес навчання визнається або сертифікується якою-небудь освітньою установою або організацією. Такий тип навчання відрізняється від самонавчання – власними силами, без офіційного визнання з боку навчального закладу;
- використання значної кількості технічних засобів (друкарських, аудіо- та відеозаписів або комп’ютерів), що об’єднує вчителів та учнів і забезпечує донесення змісту навчального курсу до користувача;
- використання специфічних навчальних програм та матеріалів;
- навчальні програми курсів дистанційної освіти звичайно перед використанням проходять попереднє тестування та апробацію фахівцями-методистами дистанційної освіти;
- двостороння комунікація студентів (персональних викладачів) і відрізняється від пасивного сприйняття транслюваної через мережі відображення інформації. Комунікація може бути синхронною або асинхронною;
- можливість очних зустрічей для проведення тьюторіалів (семінарів з особистим викладачем), взаємодії учнів один з одним, заняття у бібліотеках, проведення лабораторних або практичних сесій;
- індустріальна організація: це означає, що при проведенні великомасштабного відкритого та дистанційного навчання має місце поділ праці, різні завдання доручаються різним співробітникам, які разом працюють у команді розроблювачів курсу;
- майже повна відсутність постійних навчальних груп протягом усього навчального процесу. При дистанційній освіті відбувається навчання «поодинці», що створює можливість для персональних дидактичних зустрічей.

Відкрите навчання центром уваги ставить надання учням можливості вибору: середовища та медіа (друкованих, онлайнових,

телевізійних або відео); місця навчання (вдома, на робочому місці, у навчальному закладі); темпу навчання (із чітко заданим темпом або без чіткої структури); механізмів підтримки (допомога тьюторів на вимогу, аудіо конференції, або навчання, яке базується на технічній підтримці комп'ютера).

Розвиток освітньої системи в Україні повинен привести до:

– появи нових можливостей для оновлення змісту навчання та методів викладання дисциплін і розповсюдження знань;

– розширення доступу до всіх рівнів освіти, реалізації можливості її одержання для великої кількості молодих людей, включаючи тих, хто не може навчатись у вищих навчальних закладах за традиційними формами внаслідок браку фінансових або фізичних можливостей, професійної зайнятості, віддаленості від великих міст, престижних навчальних закладів тощо;

– реалізації системи безперервної освіти «через все життя», включаючи середню, довузівську, вищу та післядипломну;

– індивідуалізації навчання при масовості освіти.

УДК 37.046:373.61

В.М. Селютін, канд. екон. наук, доц. (ХДУХТ, Харків)

ТЕХНОЛОГІЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ МЕНЕДЖЕРІВ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Навчання за спеціальністю «Менеджмент ЗЕД» спрямоване на підготовку студентів до професійної діяльності, яка має забезпечити ефективне управління підприємствами – суб’єктами ЗЕД.

В умовах підвищення ролі підприємницької складової в системі ресурсів та інтелектуалізації методів вирішення стратегічних завдань розвитку підприємств навчання слід розглядати як ключ до розвитку особистості і невід'ємну частину процесу просування організації до успіху. Важливим кроком інтеграції освіти з бізнесом і запорукою інтенсивного нарощування управлінського потенціалу вітчизняних підприємств стає перехід до системи безперервної освіти. Сучасними способами реалізації безперервної освіти є використання дистанційного навчання, електронних посібників, тестуючих програм тощо.

Дистанційне навчання – це спосіб навчання на відстані, при якому викладач і ті, хто навчаються, фізично перебувають в різних